

2019

De Economische groei zet door

Voor de Recyclingbranche is een groeiende bouwsector van groot belang, zowel voor de input als voor de output van materiaalstromen. Dat de groei niet belemmerd mag worden door de stikstofcrisis en de PFAS-problematiek lijkt evident doch of de inmiddels genomen maatregelen het economische groeicijfer dat aan de bouw kan worden toegeschreven daarmee voor het jaar 2020 kan waarmaken is nog maar de vraag en daarmee ook een onzekere factor voor de Recyclingbranche.

In 2019 hebben veel BRBS-leden bijgedragen aan het positieve investeringssaldo door te investeren in nieuwe voertuigen, puinbreekinstallaties en ander materiaal en materieel. Daarnaast investeren de gezamenlijke recyclingbedrijven jaarlijks vele miljoenen Euro's in veiligheid, opleidingen en compliance.

De Nederlandse economie groeide in 2019 met 1,7 procent, de laagste stijging van het bruto binnenlandse product (bbp) sinds 2014. Hoewel de Nederlandse economie nu voor ruim zes jaar op rij groeit, neemt deze groei sinds 2017 wel af. In 2018 bedroeg de stijging van het bbp 2,5 procent, een jaar eerder nog 2,9 procent. De jaarlijkse groei van het bbp is het laagste sinds 2014, toen het bbp met 1,4 procent

steeg ten opzichte van 2013. De groei in 2019 is te danken aan meer consumptie en investeringen. De investeringen in Nederland groeiden met 5,3 procent. Er werd vooral meer geïnvesteerd in personenauto's en gebouwen. Wel valt op dat de groei van investeringen in woningen een stuk lager is dan in 2018, toen een groei van 7 procent genoteerd werd.

Ook de consumentenconsumptie groeide minder dan vorige jaren en steeg in 2019 met 1,4 procent. Dat was in 2019 nog ruim 2 procent. Consumenten gaven in 2019 vooral meer uit aan woninginrichting, elektrische apparaten en aan kleding.

Het handelssaldo droeg negatief bij. De werkgelegenheid in Nederland groeide ook. In 2019 waren er gemiddeld 183.000 banen meer dan in 2019. De bouwsector groeide in

2019 met 4,7 procent het sterkst, hoewel ook deze stijging lager was als in de vier voorgaande jaren.

Al met al bemoedigende cijfers waar we, ondanks de vele dreigingen, in 2020 graag op voortbouwen.

EU Green Deal

Op 11 december 2019 presenteerde Commissievoorzitter Ursula von der Leyen de Europese Green Deal. Zij noemde deze Green Deal, die Europa vóór 2050 tot het eerste klimaatneutrale continent moet maken, Europa's 'Man-on-the-moon project'.

Deze Green Deal wordt breed ingestoken. Met de drie grote pijlers Zero Emission, Circular Economy en Zero Pollution worden alle sectoren van de Economie bestreken.

De eerste aanwijzingen op het gebied van de Circulaire Economie gaan in de richting van een actieplan dat beleid voor duurzame producten omvat, dit ter bevordering van het circulaire ontwerp van alle producten op grond van één methodologie en gemeenschappelijke beginselen. Het actieplan zal er met name op inzetten dat er minder materiaal wordt verwerkt en dat dit materiaal opnieuw wordt gebruikt, voordat het wordt gerecycled. Dit zal nieuwe bedrijfsmodellen bevorderen en minimumvoorschriften vaststellen om te voorkomen dat er milieuschadelijke producten op de EU-markt worden gebracht. Tevens zal de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid worden versterkt.

Het actieplan Circulaire Economie richt zich met name op de sectoren die veel hulpbronnen vergen, zoals de textiel-, bouw-, elektronica- en kunststoffensector. Sectoren die energie-intensief zijn, zoals staal, chemie en cement worden, als bijdragers aan meerdere belangrijke waardeketens gevraagd koolstofvrij te worden en verder te moderniseren.

Daarnaast worden maatregelen getroffen teneinde bedrijven te stimuleren om herbruikbare, duurzame en repareerbare producten aan te bieden en consumenten in staat te stellen om voor die producten te kiezen. Er is zelfs sprake van een onderzoek naar een 'recht op reparatie'.

In aanvulling op 'Reduce' en 'Re-Use' wordt op het gebied van 'Recycle' gesteld dat het beleid voor duurzame producten ook voor veel minder afval zorgt. Als afval niet kan worden vermeden dient de economische waarde hiervan te worden benut en de impact ervan op het milieu alsmede op de klimaatverandering zo klein mogelijk te worden gehouden of in het geheel te worden vermeden. Dit vergt nieuwe wetgeving, met streefcijfers en maatregelen om oververpakking en afvalproductie tegen te gaan. Tegelijkertijd dienen ondernemingen in de EU te profiteren van een solide en geïntegreerde markt voor secundaire grondstoffen en bijproducten. Dit vereist nauwere samenwerking binnen alle waardeketens, zoals in het geval van de alliantie voor een circulaire kunststofeconomie. De Commissie zal wettelijke voorschriften overwegen om een impuls te geven aan de markt in secundaire grondstoffen met een verplicht gehalte aan gerecycled materiaal (bijvoorbeeld voor verpakking, voertuigen, bouwmaterialen en batterijen). Om het afvalbeheer voor burgers te vereenvoudigen en ondernemingen te verzekeren van schonere grondstoffen, zal de Commissie een EU-model voor gescheiden inzameling van afval voorstellen. De Commissie is van oordeel dat de EU haar afval niet meer zou moeten exporteren en zal daarom de regels inzake de overbrenging van afvalstoffen en illegale uitvoer herzien.

In maart 2020 wordt de verdere uitwerking en presentatie van het onderdeel Circular Economy verwacht. In relatie tot de 'Man-on-the-Moon' zal dit minimaal een 3-trapsraket worden, met een landing in 2050 en met tussenstops in 2030 en 2040.

BRBS Recycling
Branchevereniging
Breken en Sorteren

FIR

Ook in 2019 heeft de FIR weer nieuwe leden mogen verwelkomen. Bijzonder is de aansluiting van de Mexicaanse recyclingvereniging. In Latijns Amerika neemt de interesse voor recycling toe en ook andere landen melden zich bij de FIR voor informatie. Verheugend is ook de toetreding van een bedrijf uit Ierland. Aan de hand van goede voorbeelden binnen de FIR onderzoekt dit bedrijf nu hoe het een recyclingvereniging in Ierland kan gaan vormen. Tenslotte is CRH (waar BRBS Recycling-lid Cementbouw toe behoort) als nieuw lid verwelkomd. Met haar internationale positie is dit een belangrijke aanwinst voor de FIR.

Vanuit Brussel zijn minder hectische zaken te melden. 2019 was een relatief rustig jaar, waarin afscheid is genomen van het 'team Juncker' en de nieuwe voorzitter Ursula von der Leyen is begonnen. De uitgangspunten voor het nieuwe beleid zien er goed uit. Onder leiding van Frans Timmermans wordt gewerkt aan een Green Deal en een nieuw Circulaire Economie Actieplan. De bouw is genoemd als prioriteit, dus recycling van BSA moet weer volop aandacht gaan krijgen.

Deze aandacht was wat verslapt. De Commissie heeft een studie uitgezet naar 'backfilling' (opvulling) maar dit heeft nog steeds niet geleid tot een rapport en tot betere duiding van dit begrip. In een werkgroep 'duurzaam gebruik van grondstoffen' van DGGrow is gewerkt aan een handreiking voor circulair ontwerp van gebouwen. De hoop is dat het omschrijven van een aantal algemene principes zal gaan bijdragen aan een duurzamer ontwerp. Een andere studie die is ingezet (maar ook nog doorloopt) betreft een analyse van het gebruik van einde-afval in Europa. Meer schwing is dit jaar uitgegaan van de aanpak van kunststoffen. Er zijn concrete doelen gesteld en de Commissie stuurt aan op meer sorteren en meer recycling. Een interessante ontwikkeling is de stevige aandacht voor chemische recycling, zowel bij de Commissie als bij de industrie.

De Europese ontwikkelingen en uitwisseling van nationale praktijken gebeurde tijdens de ledenvergadering in Stockholm. De FIR was op bezoek bij het Zweedse lid Ragn Sells. Naast de overleggen was er uiteraard tijd om de recycling activiteiten te bezoeken en om van de Zweedse gastvrijheid te genieten.

Betonakkoord

Na dat op 10 juli 2018 het Betonakkoord is ondertekend en eind 2018 de uitvoeringsteams zijn ingericht, zijn zeven teams begonnen met het uitwerken van de afspraken uit het Betonakkoord. De teams zijn samengesteld uit vertegenwoordigers van de ondertekenende partijen, aangevuld met experts uit de sector.

Samenwerking staat centraal in het Betonakkoord. Als ketenpartner, in symboliek van zand tot klant, heeft elke deelnemer een eigen ambitie, rol en taak. Van elke deelnemer wordt een bijdrage verwacht in de organisatie en inhoudelijke uitwerking van de afspraken van het Betonakkoord. Namens BRBS Recycling heeft Jan Schuttenbeld (Twee "R" Recycling Groep) zitting in de Stuurgroep. Daarnaast is BRBS Recycling vertegenwoordigd in twee Uitvoeringsteams: Hergebruik Betonreststromen en Impact op natuurlijk kapitaal.

De eerste resultaten van de Uitvoeringsteams zijn in mei 2019 bereikt. Binnen het akkoord heeft het Betonhuis de taak op zich genomen om een monitoringssysteem op te zetten dat als basis de benchmark van Betonhuis Betonmortel heeft. Het is de bedoeling deze benchmark uit te breiden met gegevens van de betonproductenindustrie. Tijdens de Betondag 2019 op donderdag 14 november 2019 zijn de resultaten van deze meting bekend gemaakt.

De nulmeting voor de onderwerpen natuurlijk kapitaal en circulair ontwerpen volgt in 2020. Inmiddels hebben zich naast de ondertekenaars van het eerste uur al meerdere nieuwe ondertekenaars gemeld waaronder gemeenten en bedrijfsleven.

Afvalbranden

Tijdens de regio-overleggen is het onderwerp 'afvalbranden' uitvoerig aan de orde gekomen. In de juni uitgave van BEwerken is een aantal voorbeelden van risicobronnen en mogelijke oplossingen beschreven. Er is een landelijke taskforce voor afvalbranden opgezet. Ook BRBS Recycling zal zich in dit kader inzetten om gezamenlijk met andere brancheverenigingen en overheidsinstanties het ontstaan van afvalbranden te helpen voorkomen.

Veel branden ontstaan door overtollige materialen die niet in de reguliere afvalstromen thuishoren, zoals lithium-ion batterijen. Afvalbranden zijn een gezamenlijke verantwoordelijkheid van afvalverwerkers, consumenten en producenten; de gehele keten zal dan ook mee moeten werken aan het voorkomen hiervan.

PFAS

Sinds juli 2019 gelden tijdelijke regels voor de hoeveelheden PFAS in de grond. Deze regels beschermen mens en milieu en zorgen ervoor dat bouwprojecten door kunnen gaan. Diffuus verspreid wordt PFAS niet alleen in Nederland in de bodem aangetroffen, maar ook elders in Europa en de rest van de wereld. Een tijdelijk handelingskader voor hergebruik van PFAS houdende grond en baggerspecie moet het risico van verdere verspreiding hiervan indammen en tegelijkertijd problemen bij het hergebruik van grond voorkomen. Een uitvloeisel van dit tijdelijk handelingskader is dat vanaf 1 oktober 2019 bij baggeren en grondverzet eerst gemeten moest worden hoe groot de concentratie PFAS is. Minister Stientje van Veldhoven (Milieu en Wonen) heeft als gevolg van de ontstane crisissituatie de aangekondigde tijdelijke achtergrondwaarde voor PFAS vooralsnog verruimd van 0,1 naar 0,8 microgram per kilo grond. In hoeverre deze verruiming nog verder kan worden opgeschaald, wordt door het RIVM nog nader onderzocht. Ook heeft ze handelingsopties voor baggerafzet in diepe plassen geboden.

De nieuwe achtergrondwaarde biedt ruimte voor de doorgang van grote herinrichtingsprojecten. Daarnaast zorgt de nieuwe waarde voor afzetmogelijkheden voor met PFAS verontreinigde bagger. In het najaar van 2020 verwacht de Rijksoverheid nieuwe normen vast te stellen.

PFAS is een verzamelnaam voor meer dan 6.000 verschillende poly- en perfluoralkylstoffen. PFAS kunnen risico's hebben voor de gezondheid en vervuילend zijn voor het milieu. BRBS Recycling heeft de mogelijkheid geboden om individuele leden bij staan daar waar noodzakelijk en volgt de ontwikkelingen in dit dossier nauwlettend.

Stikstof/PAS

Tijdens de Ledenvergadering van 30 oktober 2019 gaf mr. dr. Fred Kistenkas (WUR) een uitgebreide presentatie over de oorzaken (en gevolgen) van de stikstofcrisis die het land in de laatste maanden van het jaar in een ijzeren greep hield. Een van de conclusies dat de huidige wet- en regelgeving circulariteit zelfs kan belemmeren geeft aan dat deze eerdere (gedateerde) wetgeving nog niet aangepast is aan de eisen die een Circulaire Economie met zich meebrengt. Kans in dit dossier is het idee van de ontwikkeling van een duurzaam afwegingskader voor projecten, naar Australisch voorbeeld, waarin niet iedere afzonderlijke stof hoeft te leiden tot stilstand.

Organisatie

Ondanks de wisselingen in de directie van BRBS Recycling bleef het secretariaat fier overeind staan. Vanaf halverwege 2019 heeft Damy Story het secretariaat als interim-directeur bijgestaan bij het op gang houden van de verschillende onderwerpen en het organiseren van de het Recyclingsymposium in november. Tijdens het Recyclingsymposium is de nieuwe directeur voor BRBS Recycling geïntroduceerd, met Otto Friebel kan de vereniging verder gaan werken aan het bereiken van de doelstellingen.

AEB

AEB Amsterdam heeft een groot deel van de afvalverbranding stil gelegd omdat het maar niet lukt om de veiligheid onder controle te krijgen. Slechts twee van de zes verbrandingslijnen blijven draaien. De hoogrendementscentrale uit 2007 wordt helemaal stilgelegd, net als de helft van de tweede afvalenergiecentrale die uit 1993 stamt. De reden is dat het AEB maar niet lukt om grip te krijgen op de afvalverbranding. Door een groot deel van de verbranding stop te zetten, hoopt AEB de situatie weer onder controle te krijgen.

De sluiting van de vier verbrandingslijnen had direct invloed op de gehele afvalbranche. Het onverwacht wegvallen van verbrandingscapaciteit in combinatie met onderhoudswerkzaamheden bij ander AVI's resulteerde in een tijdelijk tekort van verbrandingscapaciteit in Nederland. Voor diverse leden had dit consequenties aangezien het residu van sorteerstromen niet meer afgezet kon worden. Toenmalig staatssecretaris Stientje van Veldhoven kondigde, als gevolg hiervan, een tijdelijk verbod op de import van afval af. Tevens werden een drietal stortplaatsen tijdelijk als opslagplaats aangemerkt. Van al het afval dat in Nederland wordt verbrand is circa 20 procent afkomstig uit het buitenland.

Inmiddels zijn alle verbrandingslijnen van het AEB weer in bedrijf.

Plastic Pact

Op 21 februari werd het PlasticPact NL door ruim 70 bedrijven en milieu instanties ondertekend. In het Plastic Pact, dat is opgesteld door het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, worden afspraken gemaakt om minder plastic te gebruiken in 2025. Onder de deelnemende partijen zijn supermarkten, plastic-producenten, milieuorganisaties, recyclers en financiële instellingen. BRBS Recycling lid Van Werven BV was één van de ondertekenaars. Meer dan dertig plastic toepassende bedrijven, waaronder Philips, Jumbo, Lidl, Ahold, Coca-Cola en Unilever tekenden voor de afspraak om twintig procent minder plastic voor verpakkingen en nieuwe producten te gebruiken.

Het Plastic Pact bestaat uit vier concrete doelstellingen, die in 2025 gerealiseerd moeten zijn. Het plastic gebruik moet omlaag: in 2024 moet 20 procent minder plastic gebruikt worden dan in 2017. Alle producten en verpakkingen moeten volledig van recyclebaar plastic gemaakt worden.

Tegelijkertijd moet ook de recycling omhoog. Minimaal 70 procent van het single use plastic dat in Nederland in de prullenbak terecht komt, moet gerecycled worden zonder dat de kwaliteit ervan achteruitgaat. Daarnaast moeten alle producten van single use plastic in 2025 voor 35 procent bestaan uit gerecycled plastic. Voor de leden van BRBS Recycling is met name deze laatste doelstelling van minimaal 35 procent gerecyclede content relevant. Het kost nu nog vaak moeite om de gerecyclede grondstoffen voor nieuwe kunststof af te zetten bij de verpakkingsindustrie en productiebedrijven.

De Europese landen werden het vorig jaar al eens over een verbod op plastic wegwerpservies. Het Nederlandse Plastic Pact gaat verder, omdat alle eenmalige plastic producten en verpakkingen erin worden aangepakt.

Convenant Meer en Betere Recycling

Als aanvulling op het uitvoeringsprogramma voor huishoudelijk afval is in het jaar 2015 het Convenant Meer en Betere Recycling gesloten. Doel van het Convenant is betere recycling met een hoger rendement voor mens, economie en milieu. Ter ondersteuning van het convenant heeft BRBS Recycling het rapport 'Ontwikkeling van criteria voor 'niet-recyclebaar' in verband met KWD, BSA en GHA' laten opstellen door Gemax. Samen met de onderzoeksrapporten van Royal Haskoning DHV en KplusV zal dit rapport richting moeten geven aan meer en betere recycling in Nederland. Het Convenant loopt tot minimaal 2024, BRBS Recycling zet zich volledig in om samen met de Convenantpartners te komen tot het behalen van de doelstellingen.

Nascheiding

Nascheiding van bouw- en sloofafval is al sinds jaren één van de vele basisactiviteiten van de leden van BRBS Recycling. Huishoudelijk afval wordt pas sinds enkele jaren na-gescheiden en sinds 2019 is ook de nascheidingsinstallatie voor huishoudelijk afval van AVR in Rozenburg operationeel. Door recyclebare grondstoffen tijdens dit proces uit het afval te halen wordt voorkomen dat deze worden verbrand in de afvalverbrandingsinstallatie. Met deze aanvulling op de installaties die Grof Huishoudelijk Afval sorteren wordt de kans dat de doelstellingen in het programma VANG (Van Afval Naar Grondstof), dat staat voor een halvering van de hoeveelheid uit Nederland afkomstig materiaal die ter verbranding of stort wordt aangeboden, te behalen.

Recycling Forum

Het Recycling Forum, de adviesraad van BRBS Recycling, is in het jaar 2019 een tweetal keren bij elkaar gekomen. Dit Forum, bestaande uit: Marieke van der Werf, Jan Paul van Soest, Menno Knip, Ernst Worrell, Jan Storm en Ger de Jong, richtte zich dit jaar onder andere op het Uitvoeringsprogramma Circulaire Economie en het klimaatakkoord.

GrondstoffenPoort

GrondstoffenPoort is in het leven geroepen om in samenspraak met inzamelaars, afvalverwerkers en producenten enerzijds, en politici en bestuurders anderzijds, het belang van een goede, efficiënte en duurzame omgang met onze grondstoffen veilig te stellen.

BRBS Recycling is één van de Founding Fathers van GrondstoffenPoort, dat tweemaal per jaar in de Nieuwspoort te Den Haag wordt georganiseerd. VNO-NCW-voorzitter Hans de Boer gaf in de eerste bijeenkomst van 2019 aan dat het kabinet meer geld moet steken in het stimuleren van de circulaire economie. De investering zou enkele tientallen miljoenen euro per jaar moeten worden. Tijdens de bijeenkomst van woensdag 9 november ging Sharon Dijksma, voormalig Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu en thans wethouder Verkeer & Vervoer, Water & Luchtkwaliteit in de gemeente Amsterdam, in gesprek met de sector en aanwezige Kamerleden over het Rijksbrede programma Circulaire Economie.

Importheffing

Het kabinet kondigde in 2019 een importheffing op buitenlands afval aan. De hoop op meer recycling ligt aan dit besluit ten grondslag.

BRBS Recycling is van mening dat dit besluit alleen maar verliezers kent, zowel op het vlak van recycling als bij de afvalverbrandingsinstallaties. De importbelasting leidt ertoe dat de druk op de verbrandingstarieven toeneemt. De AVI's zullen er alles aan doen om hun volumes vast te houden aangezien de instanties in landen als Italië en Groot-Brittannië besluiten hun afval niet langer naar Nederland te exporteren. Door deze maatregel zal, als gevolg van de behoefte aan brandbaar afval, de financiële delta tussen verbranden en recyclen alleen maar kleiner worden waardoor het niet meer economisch rendabel wordt om te recyclen. Met deze heffing schiet de overheid haar doel voorbij. Er komt minder afval vrij dat kan worden gerecycled in de aanwezige recyclingcapaciteit waarin de afgelopen zwaar in is geïnvesteerd en er wordt weer afval gestort in het land van herkomst, een stap terug in de tijd dus.

Recyclingsymposium

De 8 ste editie van het Recyclingsymposium met als thema 'Circulaire economie: van droom naar realiteit' trok 160 deelnemers naar de Evenementenhal in Gorinchem. Dagvoorzitter Jan Paul van Soest leidde de symposiumdeelnemers van Wytske van der Mei (Ministerie I&M) via Chiel Berends (DG Milieu EC Brussel) en Jacqueline Cramer (Betonakkoord) naar Taco van Hoek (EIB) en uiteindelijk Alberic Pater (IKEA). De rode draad in alle voordrachten en de uiteindelijke conclusie over het geheel is dat er altijd spanningen zijn tussen vraag en aanbod, is het niet de kwaliteit van aangeboden of benodigde materialen, dan speelt de kwantiteit uiteindelijk een rol. Uiteindelijk draait het om de beschikbaarheid van grondstoffen die op verschillende manieren kan worden gegarandeerd. Dit kan producentenverantwoordelijkheid of een uitwerking van de deeleconomie zijn dan wel een visie om te voorkomen dat grondstofrijke producten als matrassen niet meer in een verbrandingsoven terecht komen. De aan het Recyclingsymposium gekoppelde vakbeurs Recycling stelde de bezoekers in staat nog even na te praten op de beursstand van BRBS Recycling.

BRBS Recycling: netwerk

Ook in 2019 zijn er weer vele ledenbijeenkomsten georganiseerd: startend met de nieuwjaarsborrel, de ledenvergadering, met een interessante lezing over Stikstof (Stikstof en zeer zorgwekkende stoffen zouden een onderdeel moeten zijn in een totale afweging van duurzaamheid van projecten), regionale ledenbijeenkomsten een centraal overleg met 7 actuele thema's (Scheidingstechnieken, EVOA, fijne granulaten, Eural, Zeer zorgwekkende stoffen en LAP3, LCA veranderingen en realiteit in de Circulaire Economie), technische werkgroepen. Er werden vele cursussen aangeboden waaronder: de cursus Accepteren, de cursus BRL 2506 en de update Regelgeving. Ruim 80 deelnemers zijn in 2019 verwelkomd bij de door BRBS Recycling georganiseerde cursussen.

Europese productnormen voor granulaten

BRBS Recycling is actief binnen het nationale en Europese netwerk van normalisatie voor recyclingproducten, met name de recyclinggranulaten. De inbreng vanuit de circulaire optiek van recycling is hard nodig in normalisatieland. Actueel zijn normen voor uitloging (Europese harmonisatie) en duurzaamheid. Maar ook de technische eisen zijn steeds in beweging. Hier worden door inbreng vanuit de sector, ver voordat normen worden gepubliceerd, al de nodige missers voorkomen. In 2019 zijn nieuwe technische productnormen voor korrelvormige materialen opnieuw door de Europese commissie afgewezen en is er een vervolgaanpak geformuleerd. Op gebied van duurzaamheid is een nieuwe LCA-norm gepubliceerd, die iets meer rekening houdt met circulariteit dan de voorgaande versie. De uitloognormen zijn vrijwel af en daar is volop discussie ontstaan over hoe deze te implementeren (in nationale wetgeving, maar ook in de Europese productnormen). Op deze punten zijn belangrijke verdiensten die Nederland heeft opgebouwd op gebied van recycling, te verliezen.

Onderzoeken

In opdracht van BRBS Recycling zijn enkele onderzoeken in gang gezet. Zo is het rapport 'niet-recyclebaar' samen met Rijkswaterstaat tot stand gekomen. Dit rapport kan een bouwsteen zijn in het door het Ministerie op te stellen beleid inzake sturing van de afvalmarkt. Het ministerie heeft de doelstelling om de hoeveelheid te verbranden en storten afvalstromen te halveren. Dat is afgesproken in het convenant Meer en Beter Recycling.

Een ander onderzoek is in gang gezet betreffende de effecten van minder beton in menggranulaat. De markt zal naar verwachting steeds meer betongranulaat voor toepassing in nieuw beton vragen. Dat kan betekenen dat de hoeveelheid betongranulaat voor toepassing als fundatiemateriaal in de wegenbouw afneemt en naar alternatieven moet worden uitgezien. Dit onderzoek kijkt naar de gevolgen daarvan voor het draagvermogen. De resultaten worden begin 2020 verwacht.

BRL 2506 en BRL 2508

BRL 2506 (de certificatieregeling voor recyclinggranulaten) is herzien. Zowel de delen 1 (technische eisen) als 2 (milieuhygiënische eisen) krijgen in 2020 een nieuwe versie. BRBS Recycling heeft een belangrijke rol gespeeld in de doorvoering van vereenvoudigingen in de teksten. Door deels zelf de pen op te nemen zijn de externe kosten voor advisering beperkt. Belangrijk is dat de scope van BRL 2506 is aangepast met als doel duidelijker te maken welke afvalstromen voor certificering via deze BRL in aanmerking komen.

In 2019 is een start gemaakt met BRL 2508, bedoeld voor mengsels van korrelvormige materialen voor toepassing in beton. Hier zijn discussies over potentiële ontmenging van mengsels en te stellen eisen aan AVI-bodemassen oorzaak dat dit proces niet erg snel verloopt. Deze BRL zou een bijdrage kunnen leveren aan circulariteitswensen die leven bij leveranciers van primaire materialen die hun producten gecombineerd met secundaire materialen zouden willen leveren. Ook de optie om fijne granulaten makkelijker hanteerbaar te maken ligt hier open.

Tot slot

BRBS Recycling sluit met 2019 een bewogen maar ook boeiend en leerzaam jaar af. De eerste maanden van 2020 geven al zicht op een nog interessanter jaar met vele uitdagingen. Niet in het minst door het feit dat BRBS Recycling haar 40-jarig jubileum mag vieren, een mijlpaal waar we trots op zijn.

